

Lucie Šafířová: Židé a česká společnost v letech 1945-1948

Posudek na diplomovou práci

Diplomová práce Lucie Šafířové – zabývající se z historicko-sociologické perspektivy postavením Židů v české společnosti v letech 1945-1948 – má teoreticko-výzkumný charakter. Její text, který má vhodně logicky uspořádanou obsahovou strukturu, se (kromě „Úvodu“ a „Závěru“) skládá ze dvou částí. První představuje „Historicko-teoretické souvislosti let 1945 – 1948“, druhá líčí „Českou společnost očima židovských pamětníků“. Posuzovaná práce čerpá informace z rozsáhlého souboru odborné literatury a ve své výzkumné části využívá velký počet rozhovorů provedených s aktéry daného historického období. Celkově je možné konstatovat, že předložený text je dokladem toho, že diplomantka si během svého studia osvojila adekvátní měrou nejen znalosti historicko-teoretické povahy, ale i schopnost realizovat samostatnou badatelskou činnost (viz také sborník studentských prací „Tradiční a moderní z perspektivy historické sociologie“).

Úvodní historicko-teoretické pojednání se snaží zachytit českou společnost v letech 1945-1948 v širokých historicko-sociálních souvislostech, v nichž se životní osudy židovské menšiny odehrávaly. Tyto úvodní textové pasáže v mnohém přesahují tematický rámec práce vymezený v jejím názvu a nastiňují obraz hlavních historických událostí a tendencí, které tehdejší společnost formovaly. Na klíčové téma svého badatelského záměru se autorka plně koncentruje v druhé, výzkumné části své diplomové práce, která je zpracována na základě analýzy rozhovorů s pamětníky. Diplomantka tyto rozhovory sama neprováděla, ale využila záznamy rozhovorů, které jsou k dispozici v Centru vizuální historie Malach, a dále ty, které jí byly poskytnuty Židovským muzeem. Autorka se hlásí k metodě *oral history*. Charakteristické pro její přístup k psaní výzkumného textu je to, že je v něm zdůrazněn především aspekt historické narativity, zároveň však absentuje výraznější uplatnění sociologických hledisek. Autorka se hodně orientuje na dějovou linii a příběhy. Záznamy rozhovorů, které v textu prezentuje, využívá především k tomu, aby jejich prostřednictvím vytvořila mozaikovitý obraz problémů a témat, která jsou předmětem jejího badatelského zájmu. Takto vytvořený text je bezpochyby zajímavý, poutavý a podává relativně plastický obraz dané doby a jejích aktérů, chybí v něm však výraznější analytický prvek i pokus o širší syntézu či zobecnění. To se pak mj. projevuje i v „Závěru“ práce, který je hodně stručný a málo propracovaný.

I přes uvedenou námitku doporučuji diplomovou práci Lucie Šafířové jednoznačně k obhajobě a hodnotím ji jako velmi dobrou.